

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΕΣΠΑ 2021-2027

Πρόγραμμα

«ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» 2021-2027

Νικόλαος Μαμαλούγκας

Προϊστάμενος ΕΥΔ Προγραμμάτων

«Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία»

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σύνοψη Προγράμματος
«Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» (ΠΕΚΑ) 2021-2027
CCI: 2021EL16FFPR003

Το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» της περιόδου 2021-2027 σχεδιάστηκε στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 2 (ΣΠ2) του ΕΣΠΑ 2021-2027 για την προώθηση *«μιας πιο πράσινης Ευρώπης με χαμηλές εκπομπές άνθρακα μέσω της προώθησης της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και μπλε επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων».*

Στρατηγικοί στόχοι του Προγράμματος, που ικανοποιούν την αντιμετώπιση αντίστοιχων προκλήσεων για τη χώρα, είναι :

- ⇒ Η προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας του κτιριακού αποθέματος
- ⇒ Η προώθηση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας και χρήση ΑΠΕ για ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- ⇒ Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- ⇒ Η συμβολή στην πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται τόσο με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, αλλά και με τις ανθρώπινες παρεμβάσεις στα οικοσυστήματα
- ⇒ Η αστική αναζωογόνηση με έμφαση στο δομημένο και φυσικό αστικό περιβάλλον και η βιώσιμη πολυτροπική αστική κινητικότητα-μικροκινητικότητα
- ⇒ Η ικανοποίηση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της ΕΕ στην διαχείριση των στερεών αποβλήτων και υδάτων, ενσωματώνοντας τις παραμέτρους της κυκλικής οικονομίας, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων.

Η Αρχιτεκτονική του προγράμματος

Βασίστηκε στην απλοποίηση και στην αποτελεσματική διαχείριση κατά την υλοποίηση. Καθορίζοντας τους στόχους σε επίπεδο Στρατηγικής, οι Προτεραιότητες, πλην της Τεχνικής Βοήθειας, διαμορφώνονται ως εξής:

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	<u>Ειδικοί στόχοι:</u>	<u>Ενδεικτικές δράσεις</u>
Προτεραιότητα 1 «Ενεργειακή απόδοση - Προώθηση ΑΠΕ - Ενεργειακές Υποδομές» (ΕΤΠΑ / Ταμείο Συνοχής)	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	· Ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων
		· Εξοικονομώ (ιδιωτικά κτίρια)
		· Κατασκευή ή εκσυγχρονισμός δικτύων τηλεθέρμανσης / τηλεψύξης
	RSO2.2. Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων βιωσιμότητας που καθορίζονται σε αυτήν	· Παραγωγή και χρήση ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
		· Δράσεις υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
		· Δράσεις αξιοποίησης της γεωθερμικής ενέργειας, καθώς και δράσεις με χρήση βιομάζας
	RSO2.3. Ανάπτυξη έξυπνων ενεργειακών συστημάτων, δικτύων και συστημάτων αποθήκευσης εκτός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Ενέργειας (ΔΕΔ-Ε)	· Συστήματα αποθήκευσης ενέργειας
		· Διασύνδεση νησιών
		· Έξυπνα συστήματα μεταφοράς και διανομής ενέργειας

Προτεραιότητα 2:
«Προσαρμογή στην
Κλιματική Αλλαγή»
(ΕΤΠΑ / Ταμείο Συνοχής)

RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, και της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα

Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας

Έργα αντιδιαβρωτικής προστασίας ακτών λόγω ανόδου της θαλάσσιας στάθμης

Έργα πράσινων υποδομών (πράσινη στέγη, κήποι βροχής, συλλεκτήρες φυσικού φιλτραρίσματος νερού)

Δράσεις πρόληψης και διαχείρισης δασικών πυρκαγιών

Προτεραιότητα 3:
«Αστική Αναζωογόνηση»
(ΕΤΠΑ / Ταμείο Συνοχής)

RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και τη μείωση όλων των μορφών ρύπανσης

Έργα πράσινων και μπλε υποδομών

Έργα απορρύπανσης μολυσμένων αστικών και περιαστικών περιοχών

Συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου αστικών περιοχών

Προτεραιότητα 4:
«Ολοκληρωμένη Διαχείριση
Αποβλήτων - Μετάβαση στην
Κυκλική Οικονομία»
(Ταμείο Συνοχής)

RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία και σε μία αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία

Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις διαχείρισης αστικών αποβλήτων με Μονάδες Ανάκτησης Ανακύκλωσης (ΜΑΑ), Μονάδες Διαχείρισης Βιοαποβλήτων και τα συναφή δίκτυα χωριστής συλλογής

Δράσεις Κυκλικής Οικονομίας

Προτεραιότητα 5:
«Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και
Υδάτινων Πόρων»
(Ταμείο Συνοχής)

RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού

Ολοκλήρωση έργων αστικών λυμάτων οικισμών Γ' προτεραιότητας (τμηματοποιημένα έργα)

Δράση «Εξοικονομώ στην Αποχέτευση»

Ολοκλήρωση έργων ύδρευσης (τμηματοποιημένα έργα)

Έργα αφαλάτωσης

4 πιλοτικές δράσεις ολιστικής διαχείρισης υδάτων και αστικών λυμάτων (Υγροβιότοπος Έβρου – Αλεξανδρούπολη, Κορινθιακός κόλπος, Κασσάνδρα Χαλκιδικής, Ρέθυμνο)

Προτεραιότητα 6:
«Προστασία της Βιοποικιλότητας»
(ΕΤΠΑ)

RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και τη μείωση όλων των μορφών ρύπανσης.

Καθορισμός στόχων διατήρησης για τις υπολειπόμενες περιοχές κοινοτικού ενδιαφέροντος

Ολοκλήρωση των Σχεδίων δράσης, ειδών και Οικοτόπων και των Σχεδίων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών

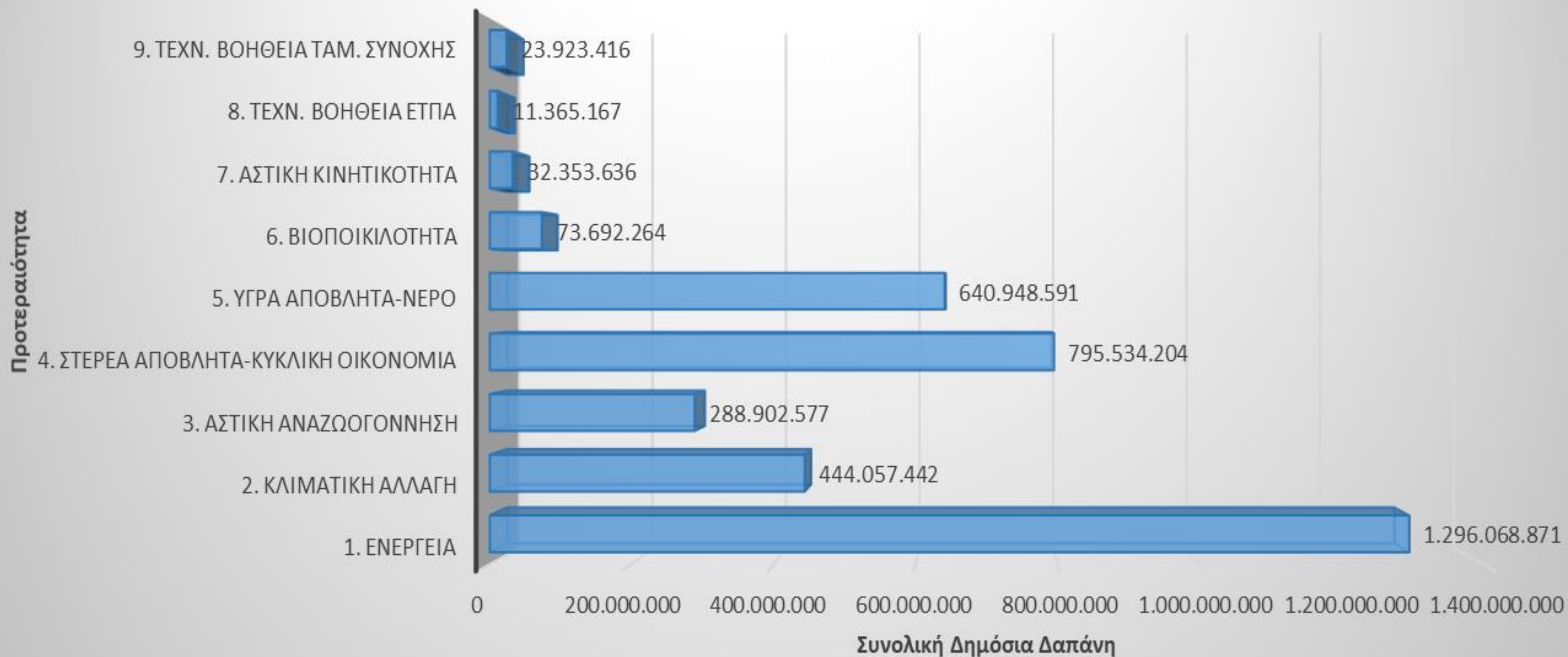
Υποστήριξη του νέου μοντέλου διοίκησης και διαχείρισης των περιοχών Natura
Ολοκλήρωση της Χαρτογράφησης Θαλάσσιων οικοτόπων

Προτεραιότητα 7:
«Βιώσιμη πολυτροπική αστική
κινητικότητα» (ΕΤΠΑ)

RSO2.8. Προώθηση της βιώσιμης, πολυτροπικής αστικής κινητικότητας, ως μέρος της μετάβασης σε μία οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

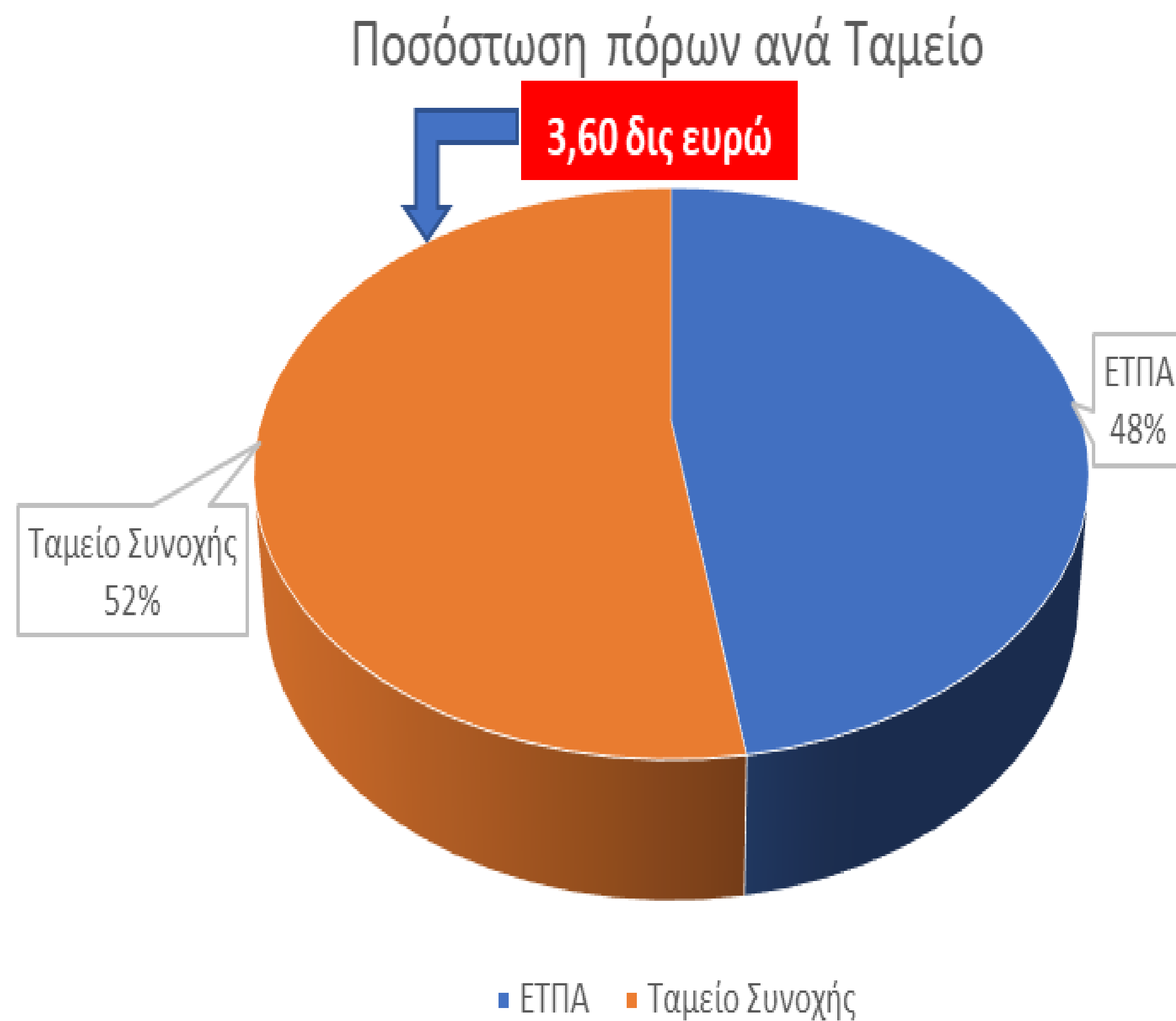
Δημιουργία ποδηλατοδρόμων και δικτύου ποδηλατοδρόμων

Κατανομή πόρων ανά προτεραιότητα (Συνολ. Δημοσ. Δαπάνη)

Κατανομή των πόρων ανά ταμείο

Δράσεις που συνεισφέρουν ειδικότερα στην προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 (σύνολο π/υ ΣΔΔ 1,296 δισ€)

⇒ Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης/ενεργειακές αναβαθμίσεις κτιρίων

- Κατοικίες (Πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»)
- Δημόσια κτίρια (μεγάλα δημόσια κτίρια, κτίρια κεντρικής διοίκησης, ολοκλήρωση ενεργειακών αναβαθμίσεων νοσοκομείων)
- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις του τριτογενούς και δευτερογενούς τομέα

⇒ Πρόγραμμα «ΔΙΑΤΗΡΩ».

- Στοχεύει σε τουλάχιστον μεσαίας κλίμακας ανακαίνιση ή σε τουλάχιστον 30% μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και σε κάθε περίπτωση με την αναβάθμιση σε 2 ενεργειακές κλάσεις. Αφορά σε παρεμβάσεις τόσο σε χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα ιδιωτικά κτίρια ή/και μνημεία ή ιστορικά κτήρια εντός ιστορικών τόπων και παραδοσιακών οικισμών, όσο και σε κτίρια που δεν έχουν ακόμα χαρακτηριστεί ως διατηρητέα ή μνημεία, αλλά φέρουν αρχιτεκτονικά στοιχεία που χρήζουν προστασίας, π.χ. μεσοπολεμικές πολυκατοικίες

Δράσεις που συνεισφέρουν ειδικότερα στην προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 (συνέχεια)

- ⇒ Παρεμβάσεις ενεργειακής αποδοτικότητας σε κατοικίες και επιχειρήσεις σε νησιά που υπάγονται στο Στρατηγικό Πλαίσιο Πρωτοβουλίας "GR-eco Islands"
- ⇒ Ενεργειακή μετάβαση των νησιών σε «καθαρές» μορφές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτροκίνησης, αξιοποίηση εγχωρίων ενεργειακών πηγών
- ⇒ Ενίσχυση της διασύνδεσης των νησιών μεταξύ τους ή με το ηπειρωτικό σύστημα
- ⇒ Επενδύσεις σε παραγωγή και χρήση ΑΠΕ
- ⇒ Επενδύσεις σε έξυπνα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ενέργειας και συστήματα αποθήκευσης ενέργειας
- ⇒ Κατασκευή και εκσυγχρονισμός δικτύων τηλεθέρμανσης & κατασκευή/αναβάθμιση υποδομών συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 2 (σύνολο π/υ ΣΔΔ 444 εκατ.€)

- Δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας
- Έργα διευθέτησης ρεμάτων και χειμάρων σύμφωνα με τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας,
- Έργα προστασίας από τις κατολισθήσεις.
- Έργα πρόληψης και διαχείρισης δασικών πυρκαγιών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο (π.χ. χαρτογράφηση ευάλωτων περιοχών, κατοίκων, ζωνών βλάστησης και προστατευόμενων περιοχών και οικοτόπων).
- Υλοποίηση διαχειριστικών σχεδίων πρόληψης και διαχείρισης δασικών κινδύνων (π.χ. δασικές πυρκαγιές, ασθένειες) που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και με ανθρώπινες παρεμβάσεις στα δασικά οικοσυστήματα.
- Διερεύνηση δυνατότητας συμβολής, βάσει των κανόνων επιλεξιμότητας των ΕΔΕΤ, στο Στρατηγικό Σχέδιο/ΟΧΕ ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας και της Αρχαίας Ολυμπίας λόγω των πρόσφατων πυρκαγιών.
- Υλοποίηση πράσινων υποδομών μέσω λύσεων βασισμένων στη Φύση ή στα οικοσυστήματα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την αποφυγή ή μείωση και μετριασμό των επιπτώσεων των κλιματικών και φυσικών κινδύνων (π.χ. πράσινες οροφές, κανάλια συλλογής και φυσικού φιλτραρίσματος νερού, βιότοποι καθαρισμού, κήποι της βροχής, έλη και λίμνες συλλογής και κατακράτησης του νερού, συστήματα διήθησης, η αποκατάσταση φυσικών ροών).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

